

УДК 336.763.31

Чеберяко О. В.,

д.і.н, к.е.н., професор,

Київський національний університет імені Тараса Шевченка

Гнатюк О. Ю.,

студентка I курсу магістратури

Київського національного університету імені Тараса Шевченка

"Зелені" облигації як інструмент фінансування екологічних проектів

Розширення масштабів екологічних проблем спонукає все більшу кількість суб'єктів господарської діяльності переходити до відновлюваних джерел енергії. Однак, разом з цим, зростає і проблема фінансування "зелених" проектів та залучення грошових коштів. Для вирішення поставлених проблем у міжнародній практиці використовують такий інструмент, як "зелені" облигації, які покликані акумулювати значні обсяги капіталу з метою реалізації екологічних проектів.

"Зелені" облигації являють собою боргові фінансові інструменти, надходження від розміщення яких спрямовуються виключно на фінансування зелених проектів [1].

Емітентами "зелених бондів" є не лише підприємства, а й міжнародні фінансові організації, органи влади, банки. На сьогодні найбільшими емітентами є Міжнародна фінансова корпорація та Світовий банк. З 2008 р. Світовим банком було проведено 135 емісій "зелених бондів" у 19 валютах на суму більше, ніж 11 млрд. дол. США, а Міжнародна фінансова корпорація здійснила 77 емісій у 12 валютах на загальну суму 5,8 млрд. дол. США. Ціна облигацій є досить високою, тому у них інвестують переважно організації та установи, які мають можливість акумулювати значні обсяги грошових ресурсів з метою їх примноження. Такими інвесторами виступають переважно страхові компанії, інвестиційні та пенсійні фонди [1].

Протягом останніх 10 років "зелені" облигації вийшли з периферійних ринків капіталу, щоб зайняти один з найбільш швидкозростаючих сегментів. "Зелені" облигації сьогодні використовуються в усьому світі як джерело

фінансування для широкого кола емітентів, включаючи як підприємства, які перейшли на відновлювану енергію, так і ті, що прагнуть до цього [2].

Країнами, які випускають найбільші обсяги "зелених" облігацій станом на кінець вересня 2019 р., є США, Франція, Китай, Німеччина, Нідерланди та інші (рис. 1).

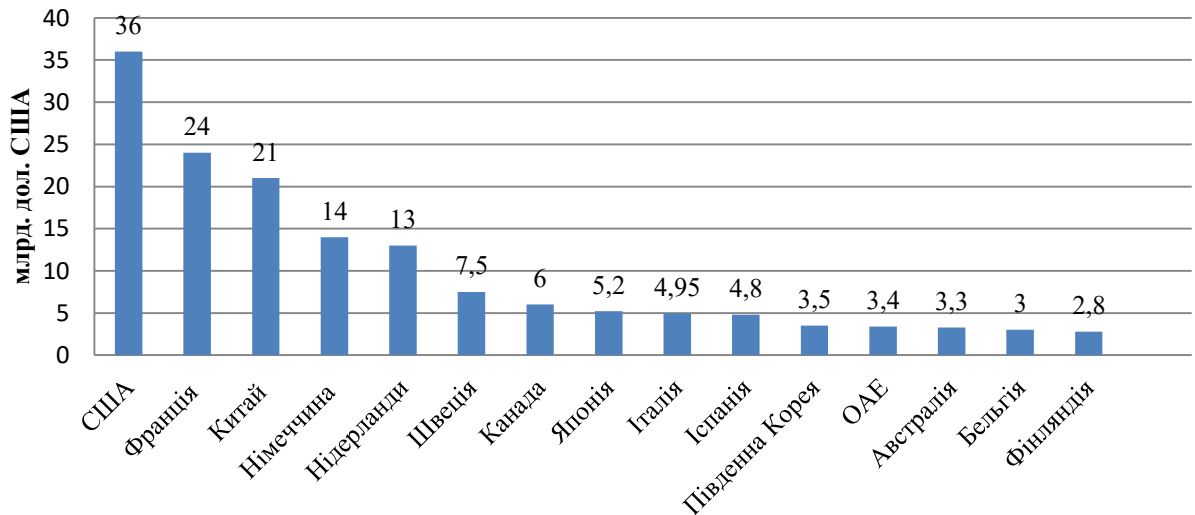

Рис. 1. Топ 15 країн найбільших емітентів "зелених" облігацій

Джерело: складено автором на основі [3].

Прогнозується, що глобальна емісія "зелених" облігацій на кінець 2019 р. складе 200 млрд. дол. США (проти 167,3 млрд. дол. США у 2018 р.). Завдяки Паризькій угоді та Цілям ООН щодо сталого розвитку (ООН заявила, що світу потрібно 90 трлн дол. США інвестицій до 2030 р. для їх досягнення), не повинно бути меж для зростання та використання "зелених" облігацій. Однак, залишаються суттєві виклики та ризики для ЄС щодо впровадження використання та зростання ринку "зелених" облігацій: недостатній договірний захист для інвесторів, високі ризики, якість звітності про показники та прозорість, ціноутворення тощо [2].

Що стосується України, то в нашій країні "зелені бонди" є не дуже поширеними. Однак дане питання постійно розглядається вітчизняними регуляторами. Для створення ринку "зелених" облігацій планується розробити Концепцію створення самого ринку в Україні, імплементувати план дій з її

реалізації, а також розробити необхідне законодавство як обов'язковий елемент регулювання будь-якого ринку.

За розрахунком International Finance Company запуск ринку "зелених" облигацій дасть змогу Україні залучити 73 млрд. дол. США до 2030 року. Це забезпечить залучення капіталу в різні сфери енергетики нашої країни, що, в свою чергу, є необхідним для виконання цілей Енергетичної стратегії України до 2035 року [4].

Отже, "зелені" облигації є ефективним фінансовим інструментом, що дає змогу отримувати великі обсяги коштів, а найголовніше – спрямовувати їх в екологічні проекти. Світовий ринок "зелених" облигацій свідчить про його стрімке зростання. За рахунок емісії "зелених бондів" проведено реалізацію значної кількості проектів відновлюваної енергії у ряді європейських країн, США, Китаї. Не дивлячись на те, що ринок "зелених" облигацій в Україні перебуває на початковому етапі розвитку, проте він має широкі можливості для його впровадження, що у майбутньому забезпечить фінансування вітчизняних проектів у сфері чистої енергетики.

Список використаних джерел:

1. Р. Безпалый "Зелені" облигації як інструмент фінансування екологічних проектів [Електронний ресурс] / Р. Безпалый // Ecodevelop. – 2018. – Режим доступу до ресурсу: <https://ecodevelop.ua/zeleni-obligatsiyi-120918/>.

2. Michael D. Critical challenges facing the green bond market [Електронний ресурс] / D. Michael, T. James // International Financial Law Review. – 2019. – Режим доступу до ресурсу: [https://www.bakermckenzie.com/en/insight/publications/2019/09/-/media/files/insight/publications/2019/09/iflr--green-bonds-\(002\).pdf](https://www.bakermckenzie.com/en/insight/publications/2019/09/-/media/files/insight/publications/2019/09/iflr--green-bonds-(002).pdf).

3. Green bond market summary Q3 2019 [Електронний ресурс] // Climate Bonds Initiative. – 2019. – Режим доступу до ресурсу: https://www.climatebonds.net/files/reports/cbi_q32019_highlights_final.pdf.

4. "Зелені" облигації можуть залучити \$73 мільярди інвестицій в Україну [Електронний ресурс] // Укрінформ. – 2019. – Режим доступу до ресурсу: <https://www.ukrinform.ua/rubric-economy/2716283-zeleni-obligacii-mozut-zaluciti-73-milardi-investicij-v-ukrainu.html>.

УДК 336.741.23

Шкіра А.А.,

студент 3 курсу фінансового факультету

ДВНЗ «КНЕУ імені Вадима Гетьмана»

Брегеда О.А.,

доцент, кандидат економічних наук

ДВНЗ «КНЕУ імені Вадима Гетьмана»

Шкіра А.М.,

викладач Хіміко-технологічного коледжу

імені Івана Кожедуба Шосткинського інституту

Сумського державного Університету

Криптовалюта як можливий замітник фіатних грошей

Світ постійно змінюється і вимагає від його учасників адаптивності до цих змін. Особливо це стосується змін у сфері розрахунків та платежів, оскільки вона безпосередньо пов'язана з розвитком економіки та добробуту населення. І якщо вивчення ринку криптовалют та його регулювання, як інструменту здійснення розрахунків і платежів, не буде реалізовано своєчасно, то існуючі інститути ризикують втратити фінансові потоки, що беззаперечно вплине на сучасну фінансову систему. Поява нових фінансових інструментів, пришвидшення здійснення фінансових операцій дозволили стрімко збільшити обсяги транскордонних потоків капіталу та більш ефективно розподіляти фінансові ресурси.

Концепція електронних грошових переказів не така вже й нова: з тих пір, як існує інтернет, існують способи обміну законним платіжним засобом за